

Angst

Er is weinig evidentie over de behandeling van deze comorbiditeit (Scott e.a., 1998). Behandeling van het alcoholprobleem staat op de voorgrond en dit heeft een positief effect op de angstklachten. Voor patiënten met een alcoholprobleem en een sociale fobie is geen consistente evidentie dat CGT een toegevoegde waarde heeft bij de gelijktijdige behandeling van het alcoholprobleem (Randall e.a., 2001a). Dit komt overeen met de bevindingen van Bowen e.a. (2000). In deze studie bleek cognitieve gedragstherapie niet effectiever dan een standaard alcohol behandelprogramma wat betreft de afname van de angstklachten en mate van alcoholgebruik bij alcoholafhankelijke patiënten en een comorbide paniekstoornis. Jammer genoeg wordt de standaardbehandeling in deze studie niet beschreven. Schadé (2003) toonde aan dat CBT bij alcoholpatiënten met comorbide fobiekklachten effectief is voor de fobische klachten, maar niet voor het alcoholgebruik.

Er is geen evidentie dat SSRI's effectief zijn wat betreft het verminderen van het alcoholgebruik bij patiënten met alcoholverslaving en een comorbide angststoornis (SIGN, 2003; Randall, 2001b).

Alcoholproblematiek en PTSS gaan vaak samen, maar over de behandeling van de combinatie is niet veel bekend.

Schumacher e.a (2006) stelden vast dat traumapatiënten die ernstiger en vroegere trauma's rapporteerden niet alleen meer last hadden PTSS-symptomen, maar ook van alcoholcraving. Coffey e.a. (2006) behandelden 43 patiënten met ontspanningstherapie versus imaginaire exposure. Patiënten in de laatste groep verbeterden zowel op het gebied van traumasymptomen als op het gebied van alcoholcraving. De auteurs stellen dat de negatieve emoties die bij PTSS een rol spelen een factor zouden kunnen zijn in terugval in alcoholmisbruik.

Petrakis e.a. (2006) behandelden 254 alcoholpatiënten met comorbide stoornissen, waaronder 93 PTSS-patiënten, met naltrexon, placebo, disulfiram en naltrexon en disulfiram en placebo. De PTSS-patiënten verbeterden significant meer met actieve medicatie dan met placebo, terwijl er ook een positief effect was op de PTSS-symptomen.

Een interessante ontwikkeling vindt plaats rond het anti-epilepticum topiramaat. Deze stof lijkt een positief effect te hebben op symptomen van PTSS (Berlant, 2002), en eveneens op alcoholverslaving (Johnson, 2003). De evidentie is echter nog schaars, en er zijn nog geen studies uitgevoerd bij patiënten met de combinatie van alcohol en PTSS.

De richtlijn van de *British Association for Psychopharmacology* (2004) beschrijft vier RCT's (Malcolm e.a., 1992; Tollefson e.a., 1992; Kranzler e.a., 1994; Fawcett e.a., 2000) naar de behandeling van alcohol en comorbide angststoornissen met buspirone.

"Alcohol en angst door E. de Beurs, R. van Dyck, W. van den Brink en M. Bosman."